

INTERPELACJA

Radnego Czesława Fiedorowicza, zgłoszona na sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego w dniu 9.10.2017 r. w sprawie *koniecznych kroków przeciwdziałających przerwom w dostawie energii elektrycznej w Lubuskim, w związku z kataklizmem jakim był choćby orkan **Ksawery***.

Szanowna Pani Marszałek, mieszkańcy Lubuskiego po przejściu orkanu **Ksawery**, zostali zaskoczeni nagłą przerwą w dostawie prądu. W wielu miejscach ta przerwa trwała niemal tydzień.

Skala zjawiska i jego siła tłumaczą przyczyny przerw w dostawie prądu ale przywracanie dostaw energii elektrycznej w XXI wieku, w cywilizowanym kraju jakim jest Polska, nie może trwać tak długo. Wprawdzie to Wojewoda odpowiada za bezpieczeństwo w regionie, ale to my radni i Sejmik jesteśmy najważniejszą reprezentacją mieszkańców regionu i do nas się ludzie zwracają o pomoc.

Niestety operatorzy energii elektrycznej trochę odjechali od klientów, od ludzi. Być może to wcześniejsze rządy zdecydowały o takiej organizacji dostaw energii, że interwencje przyjmuje jakiś wyuczony rozmówca w Warszawie, czy w Szczecinie, a nie ten, który jest w stanie podjąć działania naprawcze. Ale skoro od 2 lat zachodzą zmiany i jest lub ma być lepiej to warto zaczynać od banalnych kroków szanujących ludzi. Chodzi o szacunek do ludzi, o zapisywanie zgłoszeń, a dziś tego operator nie robi. Ludzie po kilkanaście razy zgłaszali te same awarie z prywatnych komórek, do czasu kiedy mogli komórkę naładować. I słyszeli, że już naprawią, że już naprawiają. A to były zwykłe kłamstwa, bo gdy jedyne drzewo zerwało linię to nikt nie podejmował kroków naprawczych.

Ten system usuwania wiatrołomów trzeba natychmiast zmienić. Skoro ochotnicy strażacy mogą z narażeniem życia ratować ludzi z wypadku, gasić pożar, to w sytuacjach awaryjnych muszą mieć prawo lokalni fachowcy, wskazani przez gminę, inne służby pod nadzorem przeszkolonych elektryków, tak jak w obronie cywilnej, usuwać lokalne awarie.

Tylko ten rządowy monopolista, operator sieci, musi się na to zgodzić. I to lokalny wójt, burmistrz musi mieć przyznane prawo do takich decyzji. Widać, że ENEA OŚWIETLENIE i ENEA OPERATOR trzyma na tym rękę by na tragedii zarobić. Nie dopuszcza nikogo, bo wie, że Rząd da pieniądze na usuwanie skutków nawałnicy i wtedy zleci komu chce zadanie za publiczną kasę. Co z tego, że ludzie czekają, że przeżywają tragedie i ponoszą koszty. Nic nie robią i nikogo nie dopuszczają.

Skoro Wojewoda boi się postawić tak oczywiste wnioski, bo przecież nie będzie krytykował spółek Skarbu Państwa, będących w gestii jego rządu, to proszę Panią Marszałek, jako jedyne gospodarza regionu, by o to wystąpić do Premier Rządu.

Orkan Ksawery był równie niszczycielski po drugiej stronie Nysy Łużyckiej, ale tam w czwartek 5.10. po kilku godzinach przywrócono dostawę prądu. Mieszkańcy polskiego przygranicza byli zdruzgotani

widząc, że z jednej strony granicy lampy się palą, ludzie mają prąd w domach, w zakładach pracy, szkołach, szpitalach, kościołach, a w Lubuskim ciemności i brak prądu niemal przez tydzień.

Warto uświadomić sobie przeogromną dysproporcję. Ta dotyczy i systemu usuwania awarii i stanu sieci przesyłowych.

Lubuskie jest chyba jedynym województwem w Polsce, które nie ma sieci przesyłowych 400 kV i chyba najslabszą sieć 200 kV.

W Programie **Polski Zachodniej 5** województw: Zachodniopomorskie, Wielkopolskie, Lubuskie, Dolnośląskie i Opolskie, ustaliło priorytet dla budowy dwóch nowych sieci przesyłowych 400 kV przez Lubuskie. Niestety PSE, kierowane przez obecny Rząd, odsunęło te inwestycje po 2025 roku.

Czyli kilka lat wcześniej trafnie wskazano przyczyny utrudnień w dostawach prądu i konkretnie przedstawiono zadania. Nie możemy się zgodzić by z ogromną szkodą dla rozwoju Lubuskiego i z wielkim zagrożeniem dla bezpieczeństwa mieszkańców, akceptować ewidentne błędy i zaniechania tego Rządu.

Skoro była tu Pani Premier Szydło i zadeklarowała pomoc finansową Rządu, a sytuacja budżetu państwa jest ponoć komfortowa, to proszę Panią Marszałek, by w trybie pilnym wystąpić do Rządu, by przeznaczył niezbędne środki w tej perspektywie unijnej i z budżetu państwa do 2020 roku na wykonanie tych zadań inwestycyjnych.

Niestety nie zrobi tego Wojewoda, a sama Pani słyszała słowa szefa ENEI, który chcąc oszczędzić na Lubuskim, nie wskazywał na pilność tych zadań. Nie zgłaszał potrzeb inwestycyjnych dla Lubuskiego.

Struktura rządowa wszystkich spółek energetycznych, ich ograniczenia polityczne i decyzyjne, przenoszą odpowiedzialność na Premiera Rządu.

Słyszymy też, że te spółki energetyczne muszą wpłacać na fundację narodową, która za około 100 mln prowadzi kampanie polityczne, to trudno się dziwić zachowaniom nowych, politycznych szefów tych spółek, którzy szukają oszczędności tam, gdzie nikt nie protestuje.

Niestety takie kroki uderzają w życiowe interesy i potrzeby ludzi.

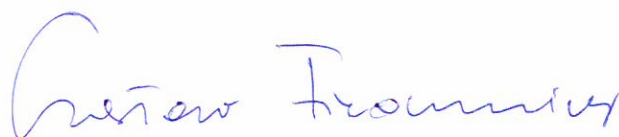
Proszę o głośne słowa protestu. Proszę o zebranie informacji od gmin i powiatów o skali zjawiska.

Takim przykładem może być gmina Gubin, która w URE walczy przeciwko działaniom monopolistycznym ENEA OPERATOR i ENEA OŚWIETLENIE, bo ci władcy prądu wymuszają swoisty „haracz”, czyli opłaty za dostęp do uszkodzonych skrzynek rozdzielczych linii i słupów oświetleniowych, najczęściej będących własnością gmin. Za nic chcą brać horrendalne opłaty.

Temu dyktatowi też musimy położyć kres. Załączam do interpelacji pismo wójta gminy Gubin.

Proszę by Pani zorganizowała spotkanie z ENEA i zainteresowanymi samorządami, organizacjami i firmami, rolnikami, by ustalić realny stan. Nie zorganizuje takiego spotkania Wojewoda, którego

zadaniem jest ograniczanie wydatków państwa i przedstawianie tylko w pozytywnym świetle Rządu. Tak było jest i będzie, że Wojewoda zbyt krytyczny, zbytnio zabiegający o pieniądze z budżetu państwa jest odwoływany. W przeszłości tego doświadczaliśmy często, stąd ten Wojewoda nie będzie się narażał na utratę eksponowanego stanowiska. Rząd musi uruchomić program finansowania agregatów prądotwórczych dla utrzymania bezpieczeństwa mieszkańców obszarów zagrożonych. Choć to nie Pani zadanie wprost, ale Zarząd i Sejmik współodpowiadają za bezpieczeństwo mieszkańców Lubuskiego i rozwój naszego regionu, dlatego tylko Pani może takie działania podjąć. Jeśli w RPO 2020 są możliwości przekwalifikowania środków unijnych na zabezpieczenie energetyczne regionu to proszę też takie działania podjąć.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Grzegorz Trzcinski".

Załącznik

1. Pismo Wójta Gminy Gubin do Prezesa URE w sprawie działań ENEA OŚWIETLENIE i ENEA OPERATOR.

URZĄD GMINY GUBIN

65-620 Gubin
ul. Obrońców Pokoju 20
Tel / Fax: 68/359 45 46, 68/359 16 40
urząd@gminagubin.pl
wój. lubuskie

SOAM wysł. do Prez. -

13 PAŹ. 2017

Gubin 10.10.2017

GK.7021.22.2017.BH

W P Ł Y N Ę Ł O
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
Biuro Sejmiku

13-10-2017

Nr rej. 1438 ilość zał.

Podpis [Signature]

~~PREZES URE~~

~~Maciej Bando~~

~~Al. Jerozolimskie 181~~

~~02-222 Warszawa~~

Dotyczy: oświetlenia ulicznego na terenie gminy Gubin.

Szanowny Panie.

Zwracam się do Pana z uprzejmą prośbą o interwencję w sprawie monopolistycznych działań firm ENEA OŚWIETLENIE sp. z o.o. Oddział Szczecin Rejon Oświetleniowy 65-775 Zielona Góra ul. Zacisze 15 oraz ENEA OPERATOR Sp. z o.o. 60-803 Poznań ul. Polna 60.

W uzasadnieniu mojej prośby informuję, że Gmina Gubin jest właścicielem oświetlenia ulicznego (oprawy świetlne, wysięgnik, przewód zasilający oraz urządzenia sterujące wraz z licznikiem energii), które jest posadowione na słupach elektrycznych wraz z szafami sterującymi umieszczonymi w stacjach transformatorowych, do których swobodny dostęp mają tylko wyżej wymienione firmy energetyczne. Tego typu rozmieszczenie wszystkich urządzeń tworzących sieć oświetleniową odbyło się za zgodą Zakładu Energetycznego Zielona Góra Rejon Krosno Odrzańskie, który wszedł w skład firmy ENEA Sp. z o.o. z której struktur zostały w późniejszym czasie wyłonione wyżej wymienione spółki.

Wspomniane problemy polegają na:

1. Stosowaniu nielegalnych praktyk dotyczących demontażu skrzynek oświetleniowych zamontowanych na słupach lub stacjach transformatorowych będących własnością ENEA OPERATOR. Skrzynki, które stanowią własność gminy są demontowane bez żadnych uzgodnień. Natomiast ponowny ich montaż ma odbyć się po uiszczeniu stosownej dodatkowej opłaty.
2. Brak informowania gminy o prowadzeniu przez ENEA OPERATOR, ENEA OŚWIETLENIE prac remontowo-modernizacyjnych na sieci oświetleniowej.
3. Stosowanie zakazu dostępu do infrastruktury oświetleniowej jej właścicielowi - gminie.
4. Uniemożliwianie wyłonienia innego podmiotu realizującego usługę konserwacji oświetlenia ulicznego przez inny podmiot niż ENEA OŚWIETLENIE sp. z o.o..
5. Uniemożliwianie gminie wymiany i modernizacji infrastruktury oświetleniowej poprzez stosowanie zakazu dostępu do urządzeń podmiotom innym niż firmy powiązane z ENEA OŚWIETLENIE.
6. Stosowanie cen zaporowych związanych z wymianą pojedynczego punktu świetlnego.
7. Narzucanie urządzeń świetlnych, które wybiera sama firma ENEA OŚWIETLENIE sp. z o.o. z pominięciem obowiązującego gminę Prawa Zamówień Publicznych.

Zdecydowanie domagamy się:

1. Informowania gminy Gubin o zamiarze i terminie prowadzenia prac remontowych na liniach energetycznych (szczególnie związanych z wymianą słupów na których zamontowane są skrzynki oświetleniowe) oraz montaż zdemontowanych skrzynek na nowo postawionych słupach lub transformatorach.

2. Umożliwienia bezproblemowego dostępu do szafek oświetleniowych stanowiących własność gminy Gubin.
3. Zwrotu dotychczas zdemontowanych szafek oświetleniowych wraz z ich montażem w miejscu, w którym zostały zdemontowane.
1. Przekazania przez ENEA OPERATOR kserokopii aktów notarialnych w zakresie posiadanego majątku tj. infrastruktury oświetleniowej na terenie gminy Gubin
2. Umożliwienia bezpłatnej wymiany opraw oświetleniowych stanowiących własność gminy Gubin wraz z towarzyszącą infrastrukturą.

Mając na uwadze powyższe nadmieniam, iż do zadań własnych gminy należy między innymi oświetlenie na terenie gminy miejsc publicznych oraz dróg.

Liczne zgłoszenia i interwencje mieszkańców w związku z brakiem oświetlenia (co jest nierzadko spowodowane bezprawnym i bezzasadnym zdemontowaniem skrzynki oświetleniowej) wpływa na pogorszenie bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

Z wyrazami szacunku

Otrzymują:

1. Adresat
2. ENEA Operator Sp. z o.o.
Ul. Polna 60
60-803 Poznań
3. ENEA OŚWIETLENIE sp. z o.o. Oddział Szczecin
Rejon Oświetleniowy
65-775 Zielona Góra
ul. Zacisze 15
4. Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego
Czesław Fiedorowicza
ul. Podgórna 7
65-057 Zielona Góra
5. a/a

WÓJT
Zbigniew Barński

Zielona Góra, 2017-10-30

DG.VI.0003.1.2017
WPKYNEŁO
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
Biuro Sejmiku

31-10-2017

Nr rej. 1851 ilość zał.

Podpis k.....

Pan

Czesław Fiedorowicz

Przewodniczący Sejmiku

Województwa Lubuskiego

W nawiązaniu do Pańskiej interpelacji, zgłoszonej na sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego w dniu 9 października br., w sprawie podjęcia koniecznych kroków przeciwdziałających przerwom w dostawie energii elektrycznej w województwie lubuskim, w związku z kataklizmem jakim był orkan Ksawery, przekazuję poniżej stosowne wyjaśnienia.

Przedstawiając obszar kompetencyjny w zakresie energetyki, należy zaznaczyć, iż zgodnie z ustawą Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220, 791, 1089 i 1387) operatorem elektroenergetycznego systemu dystrybucyjnego (w przypadku województwa lubuskiego – ENEA Operator Sp. z o.o.) jest przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym elektroenergetycznym, **bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu**, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi.

Zarządzanie siecią elektroenergetyczną, jej bezpieczeństwem oraz planowaniem rozwoju sieci, należy do przedsiębiorstwa energetycznego, które sporządza tzw. plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię, opiniowany przez właściwy miejscowo samorząd województwa.

Plan rozwoju powinien uwzględniać m.in. ustalenia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju lub **ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województw, albo w przypadku braku takiego planu, strategię rozwoju województwa** – w przypadku planów sporządzanych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych lub energii.

Jednocześnie ww. plan powinien określać m.in. **działania i przedsięwzięcia zapewniające bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej**, przewidywany sposób finansowania inwestycji oraz przewidywane przychody niezbędne do realizacji planów.

Natomiast w przypadku wystąpienia awarii sieciowej i awarii w systemie elektroenergetycznym, szczegółowe informacje dotyczące postępowania, zostały określone w *Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej dla ENEA Operator Sp. z o.o.*, która jest **ostatecznie zatwierdzana – tak samo jak plan rozwoju przedsiębiorstwa – przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki**.

Rola samorządu województwa sprowadza się do uczestnictwa w planowaniu zaopatrzenia w energię i paliwa na obszarze województwa poprzez opiniowanie gminnych projektów założeń pod kątem współpracy z innymi gminami oraz zgodności z polityką energetyczną państwa oraz badaniu zgodności planów zaopatrzenia w energię i paliwa z polityką energetyczną państwa.

Należy podkreślić, że samorząd województwa lubuskiego współpracuje z przedsiębiorstwami energetycznymi podczas tworzenia dokumentów strategicznych, co znalazło swoje odzwierciedlenie m.in. w udziale przedstawicieli przedsiębiorstwa ENEA Operator Sp. z o.o. w pracach Regionalnej Rady ds. Energetyki przy Marszałku Województwa Lubuskiego, która została powołana jako ciało opiniotwórczo – doradcze Marszałka podczas powstawania wojewódzkich strategicznych dokumentów z zakresu energetyki, m.in. *Strategii Energetyki Województwa Lubuskiego*, a także będącej w opracowaniu *Analizy stanu realizacji Strategii Energetyki Województwa Lubuskiego wraz z prognozą rozwoju sektora energetycznego na terenie województwa lubuskiego do 2030 roku*.

Wzajemna współpraca realizowana jest również na płaszczyźnie planistycznej, tj. w trakcie opracowywania Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego oraz jego zmian.

Dodatkowo, na podstawie przepisów powołanej wyżej ustawy Prawo energetyczne, gminy posiadają możliwość kreowania rozwoju sektora energetycznego na swoim terenie, poprzez opracowanie tzw. projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, który jest opiniowany przez samorząd województwa, a następnie przyjmowany przez radę gminy (jako założenia do planu...).

W przypadku, gdy plany rozwoju przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji ww. założeń, wójt (burmistrz, prezydent miasta) **opracowuje projekt planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe** – dla obszaru całej gminy lub jej części.

Projekt planu zaopatrzenia powinien zawierać, m.in. **propozycje w zakresie rozwoju i modernizacji poszczególnych systemów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe**, wraz z uzasadnieniem ekonomicznym, a w celu realizacji planu zaopatrzenia, **gmina może zawierać umowy z przedsiębiorstwami energetycznymi**.

Biorąc pod uwagę dotychczasowe działania gmin w obszarze planowania energetycznego, należy stwierdzić, że **żadna z gmin województwa lubuskiego nie opracowała i nie przyjęła planu zaopatrzenia ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe**. Jedynie ok. 13% gmin z terenu województwa posiada ważne założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (wg ustawy Prawo energetyczne, dokumenty jw. powinny być aktualizowane co najmniej raz na 3 lata).

W przypadku sieci najwyższych napięć (NN), za które odpowiada przedsiębiorstwo PSE S.A., **aktualnie realizowane są projekty, mające na celu m.in. podłączenie województwa lubuskiego do sieci 400 kV, przebiegającej przez omawiany obszar jedynie tranzytowo oraz zadania inwestycyjne zwiększające bezpieczeństwo energetyczne regionu, tj.:**

- budowa linii 400 kV relacji Krajnik – Baczyna – Plewiska (zamierzenie Baczyna – Krajnik jest w fazie realizacji; planowana data zakończenia: 2021 r. Zamierzenie Baczyna – Plewiska jest w fazie przedinwestycyjnej – planowany okres realizacji: 2018 – 2022 r.);

- budowa stacji systemowej Baczyna 400/110 kV z wprowadzeniem linii 400 kV Krajnik – Plewiska (w fazie realizacji; planowana data zakończenia – 2021 r.);

- modernizacja stacji 220/110 kV Leśniów – etap II (zadanie w realizacji; planowana data zakończenia: 2019 r.);

- modernizacja linii 220 kV Mikułowa – Lesniów (planowany okres realizacji: 2019 – 2023 r.).

Pewna grupa zamierzeń została ujęta jako potencjalne kierunki rozbudowy sieci przesyłowej (po 2025 roku), w tym budowa trzeciego połączenia Polska – Niemcy (m.in. przez teren województwa lubuskiego) czy przyłączenie Elektrowni Gubin do sieci NN (oraz rozbudowa tego systemu w regionie), na co ma wpływ m.in. brak kompleksowej wizji rozwoju sektora energetycznego na terenie kraju, związanej również z zaproponowanym przez Komisję Europejską tzw. Pakietem Zimowym, wykluczającym w praktyce rozwój nowych systemowych źródeł wytwórczych opartych na spalaniu węgla, czyli dominującego paliwa w krajowym sektorze wytwórczym.

Po przejściu orkanu Ksawery, Departament Infrastruktury i Komunikacji na bieżąco pozyskiwał informacje od zarządców infrastruktury (drogowej, kolejowej, elektroenergetycznej) dotyczące stanu zaawansowania prac naprawczych, które ze względu na skalę zjawiska, były prowadzone na terenie kilku województw, co miało wpływ na czasochłonność usuwania skutków tak znaczących awarii.

Ze względu na to, że adaptacja do zmian klimatu jest jednym z kluczowych obszarów w nowej perspektywie finansowej, co oznacza konieczność dostosowania się do zmieniających warunków oraz szybkość podejmowania działań naprawczych, minimalizujących skutki społeczno – gospodarcze, Departament Infrastruktury i Komunikacji planuje zorganizowanie spotkania poświęconego tej tematyce, odnoszącego się do sektora energetyki.

Proponowana wstępna data debaty z przedstawicielami różnych środowisk, to przełom listopada/ grudnia br.

Szczegółowe informacje dotyczące przedmiotowego spotkania, zostaną przekazane Panu Przewodniczącemu w późniejszym terminie.

CZŁONEK ZARZĄDU
Alicja Makarska

Do wiadomości:

Biuro Sejmiku Województwa Lubuskiego
w miejscu